

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **F.M. i J.J.**

oskarżonych z art. 56 § 1 k.k.s. i innych,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 lutego 2018 r.

skarg obrońców oskarżonych od wyroku Sąd Okręgowego w G. z dnia 18 października 2017 r., sygn. akt V Ka [...],

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 539f kp.k.,

p o s t a n o w i ł

- 1. obie skargi pozostawić bez rozpoznania;**
- 2. kosztami postępowania w przedmiocie rozpoznania skarg obciążyć oskarżonych F.M. i J.J. w częściach równych.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2017 r., III KK 238/16, Sąd Najwyższy – po rozpoznaniu kasacji wniesionej na niekorzyść F.M., J.K., J.J., G.A. i M.G. przez Prokuratora Apelacyjnego w [...]. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 10 listopada 2015 r., sygn. akt V Ka [...], utrzymującego w mocy, co do wymienionych wyżej oskarżonych, wyrok Sądu Rejonowego [...] w G. z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt II K [...] – uchylił w odniesieniu m.in. do oskarżonych F.M. i J.J. wyrok sądu odwoławczego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Wyrokiem z dnia 18 października 2017 r., sygn. akt V Ka [...], po ponownym rozpoznaniu w postępowaniu odwoławczym przedmiotowej sprawy w zakresie

przekazanym powołanym wyżej orzeczeniem sądu kasacyjnego, Sąd Okręgowy w G. uchylił zaskarżony apelacją prokuratora wyrok Sądu Rejonowego [...] w G. z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt II K [...], w tym co do oskarżonych F.M. oraz J.J. i sprawę przekazał temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Skargi na wyrok kasatoryjny Sądu odwoławczego wnieśli obrońcy oskarżonych F.M. i J.J..

Obrońca oskarżonej F.M. zarzucił orzeczeniu sądu *ad quem* uchybienie:

1. art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. ze względu na przedawnienie karalności w zakresie postawionego oskarżonej zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 76 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 v 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.;

2. art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. ze względu na brak podstaw do uznania, że zachodzi konieczność ponownego przeprowadzenia przewodu sądowego w całości, skoro część zarzutów stawianych F.M. uległa przedawnieniu.

Obrońca oskarżonego J.J. zarzucił natomiast „naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku sąd I instancji (...) w odniesieniu do oskarżonego J.J. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu [...] w G., podczas gdy brak jest podstaw w przedmiotowej sprawie do przeprowadzenia na nowo przewodu, albowiem wszystkie dowody dotyczące J.J. zostały przeprowadzone i wszystkie okoliczności sprawy zostały wyjaśnione”.

W konkluzji obaj skarżący wnieśli o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w G. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W pisemnych odpowiedziach na te skargi prokurator Prokuratury Regionalnej w [...] podniósł, że są one niedopuszczalne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Rację należy przyznać oskarżycielowi publicznemu, że wniesione w niniejszej sprawie skargi – oparte o przepis art. 539 a § 1 k.p.k. – nie są dopuszczalne.

Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wielokrotnie już podkreślał, że możliwość skorzystania z instytucji opisanej obecnie w rozdziale 55a Kodeksu postępowania karnego dotyczy wyłącznie spraw, w których akt oskarżenia wniesiony został po dniu 30 czerwca 2015 r., wykluczone jest natomiast w tych sprawach,

które zostały wszczęte aktem oskarżenia wniesionym przed dniem 1 lipca 2015 r. (zob. ostatnio postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2017 r., V KS 2/17, LEX nr 2237292 i powołane w nim wcześniejsze judykaty).

Nie powielając argumentacji zawartej w powołanym wyżej orzeczeniu, a także w pisemnym stanowisku Prokuratury Regionalnej w [...], odwołującej się do przepisów intertemporalnych ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r., poz. 437), którą Sąd Najwyższy w tym składzie w całości podziela, podkreślić należy wyłączone to, że sens instytucji skargi na wyrok kasatoryjny sądu odwoławczego wynika z obowiązującego od dnia 1 lipca 2015 r. nowego brzmienia art. 437 § 2 k.p.k., który możliwość uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania ograniczył do ściśle w nim określonych wypadków wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub konieczności przeprowadzenia przewodu sądowego w całości. Siłą rzeczy nie mógł i nie może mieć on zastosowania do tych spraw, w których orzeczenie sądu drugiej instancji oparte było o treść art. 437 k.p.k. w brzmieniu obowiązujących do dnia 30 czerwca 2015 r., który tego rodzaju ograniczeń nie zawierał.

W niniejszej sprawie akt oskarżenia wpłynął do Sądu Rejonowego w G. w dniu 29 lipca 2004 r., a więc na długo przed wejściem w życie przepisu art. 437 § 2 k.p.k. w takim jego brzmieniu, które stanowi podstawę do wniesienia ewentualnej skargi, o jakiej mowa w art. 539 a § 1 k.p.k. Niczego w tym względzie nie zmienia również fakt uchylenia wcześniejszego wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 10 listopada 2015 r., sygn. akt V Ka [...], powołanym na wstępie wyrokiem Sądu Najwyższego. Zgodnie bowiem z art. 37 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247 ze zm.), art. 36 pkt 1 i 2 tej ustawy stosuje się także w przypadku, gdy przed dniem wejścia jej w życie wniesiono do sądu akt oskarżenia, a po wejściu w życie doszło do uchylenia prawomocnego orzeczenia wyłącznie sądu odwoławczego i skierowano sprawę do ponownego rozpoznania. Z kolei przepis art. 36 pkt 2 powołanej ustawy przewiduje, że w sprawach, w których przed dniem 1 lipca 2015 r. (wejściem tej ustawy w życie), wniesiono do sądu akt oskarżenia art. 437 § 2 k.p.k. stosuje się w brzmieniu dotychczasowym (a więc w

brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2015 r.) do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

W związku z powyższym, procedujący – po kasatoryjnym wyroku Sądu Najwyższego – Sąd Okręgowy w G., orzekał na podstawie przepisu art. 437 § 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. Nie dotyczyły go w tym stanie rzeczy ograniczenia w możliwości uchylecia wyroku *sądu meriti*, jakie wprowadzono przepisem art. 437 § 2 k.p.k. obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., które z kolei stanowią warunek *sine qua non* zastosowania instytucji określonej w art. 539 a § 1 k.p.k.

Uwzględniając całokształt przeprowadzonych wyżej rozważań, wobec niezasadnego przyjęcia obu skarg zarządzeniami odpowiednio: z dnia 30 listopada 2017 r., sygn. V WSU [...] (obrońcy oskarżonej F.M.) i z dnia 15 grudnia 2017 r., sygn. V WSU [...] (obrońcy oskarżonego J.J.), skargi te, jako niedopuszczalne z mocy ustawy należało – zgodnie ze stosowanymi odpowiednio (art. 539f k.p.k.) przepisami art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. – pozostawić bez rozpoznania.

O kosztach rozstrzygnięto na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.